

Telesi Júlia

Óbecsén élő nyugalmazott tisztviselő, békeharcos, a VMDK, majd a VMSZ tartományi és községi képviselője. Sorsát és életcélját a csurogi magyarok – köztük édesapjának tragédiája határozza meg. Megszállottan küzd az igazság felderítéséért, a kollektív bűnösség bélyegének eltörléséért, a holtak méltatlan sírjának méltó megjelöléséért.

TUDJÁK ÖNÖK MIT JELENT CSUROGI MAGYARNAK LENNI?

Ebben a két szóban benne van a halál, az özvegyesség, az árvaság, a meghurcoltatás.

1944 őszén a magyar katonaság visszavonulása után októberben bejöttek a szerb partizánok és összeszedték az életerős magyar férfiakat. Két hét kegyetlen kínzás után kivégezték őket, köztük az én édesapámat is. Édesapámnak a nővérem hordta az ebédet, míg azt nem mondták, hogy apád már nem éhes. A nővérem látta, amint kocsik fordulnak ki a községháza udvarából, a kocsikról kezek lábak lógtak és a kocsik aljából pedig csorgott a vér. Ezeket az embereket a falu szélén lévő dögtemetőben földelték el (...)

Miért a dögtemetőben? Azért, hogy még holtukban is meggyalázzák őket. Ezeknek az embereknek a mai napig nincs fejfájuk, nincs sírhalmuk, nincs temetőjük, rájuk hordják a szemetet. Meggyalázzák az emléküket, és meggyaláznak minket is, azzal, hogy azon a szemétnen keresztül megyünk oda minden évben, hogy letegyük a keresztet és a virágot, amit utána minden évben eldobnak.

A kőből készült emléktáblát kalapáccsal szétverték, a fából készült keresztet megújították.

Tehát tudtukra adják azt, hogy nincs mit keresünk azon a helyen.

Kutatásom során egy szemtanú elmondta, hogy már nincsenek ott a csontok, mert az ötvenes években az éj leple alatt elvitték a külai börtgyárban, hogy feldolgozzák. Tehát nem csak az élőkön, hanem a holtakon is genocídiumot hajtottak végre.

Most ott vannak az üres gödrök, látszik hogy ki vannak ürítve. Bár a csontok nincsenek ott, de apáinknak nem csak csontja volt hanem, szíve is és vére is, és az mégis azon a helyen porladt el, azért szeretnénk felállítani ott egy emléktáblát, egy emlékparkot létesíteni, hogy méltó képen emlékezhessünk meg halottainkról.

Akiket ártatlanul kivégezték nem volt semmilyen bírósági eljárás, mindenféle bírósági végzés nélkül végezték ki őket.

Azok az emberek nem csak a mi áldozataink, hozzátartozóké, hanem a magyar nemzet áldozatai, az önké is, nem csak a miénk.

Azokra az emberekre mindig emlékezni kell!

Sokan megkérdezték, hogy meg tudok-e bocsátani? És megbocsátok-e? Talán igen, de

sajnos a mai napig senki sem kért bocsánatot, mindazért, amit elkövettek ellenünk, hogy apáinkat megölték, kivégezték, minket pedig ártatlanul meghurcoltak

Ezért még senki sem kért bocsánatot.

A gyilkosoknak nem volt elég hogy apáinkat kivégezték, hanem 1945. január 23-án reggel kilenc órakor bejött hozzánk egy 15 éves fiú puskával a kezében, akit édesanyám ismert is, és felszólította édesanyámat, hogy öt perc alatt hagyjuk el a házunkat. – Őljetek meg engem is, ha még nem volt elég nem megyek sehova, – mondta édesanyám. Akkor a két idősebb testvérem elkezdett sírni, – anya gyerünk, anya gyerünk. Befogták a lovakat, felpakoltak a kocsira élelmet és meleg ruhát, de öltöztetni már nem volt idő.

Két sarkot mentünk a kocsival, majd lezavartak a kocsiról, a kocsit elhajtották, mi pedig ott maradtunk élelem és meleg ruha nélkül. Én egy éves, a nővérem 3, a bátyám 11 az idősebb nővérem pedig 13 esztendő volt, édesanyám pedig már akkor 34 évesen megtört öregasszony lett.

Azon a reggelen minden magyar házban megjelentek puskával a szerbek és kiűzték, kihajtották az otthonukból a magyarokat. Reggel kilenc órától délután négy óráig várták a sorsuk beteljesülését.

Nagyon hideg volt, mínusz 20 fok és térdig érő hó. Majd négy órakor néhány kisbabás családot a tehervonatra raktak, a többieket pedig megindították gyalog Járek felé. Csurog és Járek között 30 km a távolság. Az első áldozat az úton egy kisbaba volt, aki megfagyott az édesanyja karján.

Zsablyán áthaladva a megalázott menetet a szerbek leköpdösték, a zsablyai magyarok pedig pokrócokat dobáltak nekik, nem gondolván, hogy egy hét múlva ugyan ez a sors vár rájuk is. Hajnaltájban érkeztek meg Járekra. Azok az átfagyott asszonyok, gyerekek öregek, leroskadtak a szobákba, ahol szalma

volt leterítve egy szobába tizenöt húsz ember is volt.

Reggel mikor felkeltek mindenki vakaródzott, mert a szalma tele volt tetvekkkel. Járek német falu volt. Előzőleg kiűzték a németeket onnan, majd a falut koncentrációs táborra alakították át. Ott sínylődünk öt teljes hónapig

Nagyon nehéz sors várt a tábor lakóira. Enni nem kaptak csak kukoricát csutkástul megdarálva, só nélkül, mint az állatok. A szoptató anyáknak nem volt tejük. Volt olyan édesanya, akinek a kisbabája már vért szopott az édesanyja melléből, majd meghalt az anya is és a baba is.

Nagyon sokan meghaltak a koncentrációs táborba. Akik meghaltak, azokat beledobálták a német kriptákban és mikor megteltek akkor lerakták a földre és leöntötték mésszel.

Én is nagyon megbetegedtem. Volt a táborba velünk egy pap és édesanyám kérte, hogy adja rám az utolsó kenetet, mert már nincs bennem élet. Talán a Jó Isten akarta, hogy életben maradjak. Mivel életben maradtam, talán pont azért kezdtem gyűjteni az adatokat házról házra járva, hogy összeszedjem azoknak a neveit, akiket ártatlanul kivégeztek.

Azért írtam a könyveket, hogy az ártatlanul kivégzett magyaroknak, ha már nincs sírjuk, nincs emléktáblájuk, legalább a nevük valahol fennmaradjon egy könyvben, amit nem tudnak összetörni.

Öt hónap után Járekről elhajtottak bennünket Gajdobrára. Ott még három hónapig sínylődünk.

1945. szeptember derekán kiengedtek a koncentrációs táborból bennünket. Kaptunk egy elbocsátó levelet, amelyen az állt, hogy bárhova mehetünk, Csurog Zsablya és Mozsor kivételével.

A megalázott, megkínzott, csontig lesóványodott asszonyok és gyerekek egy szál

ruhában, papírral a kezükben földönfutókká váltak. Ugyan úgy az én családom is. Mindenki oda ment, ahol befogadták és munkájukért egy darab kenyeret kaptak.

Mikor minket kihajtottak, még azon a tavaszon ledöntötték a katolikus templomot, a temetőt pedig felszántották, és most Csurognak az a nyilvános szeméttelpe. Tehát teljesen magyartalanították Csurogot.

1946 februárjában, pedig a Zsablyai Népbíróság hozott egy döntést, pecséttel és aláírással ellátva, hogy alkalmazni kell a csurogi magyarok felett a kimondott kollektív bűnösség érzetét, mivel már előzőleg is kollektív bűnösnek tartottak, de akkor írásban is foglalták. Ezzel a határozattal adták el, vagy osztották szét egymás között a magyarok vagyónát.

Azóta sem térhetünk vissza, azóta is mások laknak a házainkba. A földjeinket mások használják.

Mindent elvettek. Soha nem kaptunk semmit. Soha nem kaptunk kártérítést.

Most megalakultak a történelmi vizsgálo bizottságok, de a bizottságok munkája évekig eltarthat. Nekünk túlélőknek már, nincsenek éveink, hogy várjuk a történelmi bizottságok munkájának a befejezését.

Mi nem csontokat akarunk számolni, hanem azt akarjuk, hogy mielőbb ismerjék el, hogy 1944/45-ben nagyon sok ártatlan magyart kivégeztek. Azt szeretnénk, ha a magyar kormány is segítene ebben. Hogy valami módon a szerb kormánynak tudtára adja, hogy igen is el kell ismerni, hogy 1944/45-ben nagyon sok ártatlan magyart kivégeztek. El kell ismerni, hogy békében élhessünk.

Csurog ott van a Vajdaság szívében. Ott van a temető, ahol azok vannak eltemetve, akik a háború előtt meghaltak. Ott van a nagyapám, nagyanyám és egy testvérem eltemetve, és nem vihetek virágot oda, mert szeméttelpe. És szeméttelpe az a hely is, ahol az apáinkat elföldelték.

Miért kell 66 év után is a szeméten keresztül menni, hogy letegyük virágainkat? Miért?

Miért tartanak bennünket még a mai napig is másodrendű állampolgárnak?

Ha nem tisztelik a halottainkat, akkor hogyan gondoljam azt, hogy minket élők tisztelnek. Hogyan gondoljam én azt, hogy

minket emberszámba vesznek, ha leköpdösik, meggyalázzák halottainkat.

Nem olyan régen, egy megemlékezés után megjelent az újságban belügyi szervek jelentése, hogy itt voltak Csurogon engedély nélkül a magyar

fasiszta félkatonai alakulatoknak a hozzátartozói és magyarul beszéltek és magyar feliratú koszorút helyeztek el. Természetesen erre, mint tartományi képviselő, és mint egy hozzátartozó reagáltam, hogy nem a magyar fasiszta félkatonai alakulatok hozzátartozói, hanem az ártatlanul kivégzett magyarok hozzátartozói voltak itt. Természetesen magyarul beszélünk, hisz magyarok vagyunk.

Ezt nem egy egyszerű ember írta, hanem a belügyi szervek jelentése volt.

Hogyan lehet megengedni, hogy a belügyi szervek ilyen jelentést tegyenek még 66 év után is.? Mi mindig hallgatunk, semmit sem kérünk, egyetlen egy vágyunk az, hogy rehabilitáljanak bennünket, rehabilitálják az apáinkat és azokat, akiket ártatlanul meghurcoltak.

A csurogi szerb iskolában ott vannak a táblák, ahol írják, hogy a magyar fasiszták áldozatai és jönnek a szerb partizánok nevei. Ezeknek a fiataloknak mi mindig fasiszták maradunk mindaddig, míg nem látnak valahol egy másik táblát, ahol az van írva, hogy a szerb partizánok áldozatai, és jönnének a magyar nevek.

Mindehhez azonban nálunk, az oktatásban nagyon sok változás kell. Meg kell tanítani a történelmet, a gyerekekkel. Meg kell ismerni a múltunkat, nekünk is és nekik is. Ugyan úgy itt Magyarországon is a történelmet ismerni kell, meg kell tanulni, hogy mi történt Délvidéken a magyarokkal 1944/45-ben. Mi egy nemzet vagyunk, és remélem Önök is ehhez tartozóknak tartanak bennünket, és azok is maradunk.

Semmi mást nem szeretnénk csak azt, hogy valami módon, ha lehet segítsenek ab-

ban, hogy rehabilitálják a kivégzett áldozatainkat, és ezeknek az áldozatoknak legyen egy maradó emléktábla, hogy a fiainknak, az unokáinknak is megmaradjon, ne csak nekünk túlélőknek. Sajnos minden évben kevesebben vagyunk túlélők. Én sem vagyok már fiatal, aki akkor egy éves voltam. Azok az idősebb asszonyok, akik még emlékeznek, akiknek kivégezték a férjeiket, már betegek, nekik nincs idejük, várni, hogy a bizottság bevégezze a munkáját.

Mi azt akarjuk, azt szeretnénk, hogy mielőbb a szerb kormány ismerje el a történeteket, és ha elismerték, akkor folytassák a feltárásokat. Mi nem csontokat akarunk számolni, egyszerűen csak azt akarjuk, hogy elismerjék, hogy mi történt velünk 1944/45-ben.

Ehhez kérem az Önök támogatását!

